

F

orce, Mass and Law of Motion

CHAPTER 3

นิยามพื้นฐานและกฎที่ 1 ของนิวตัน

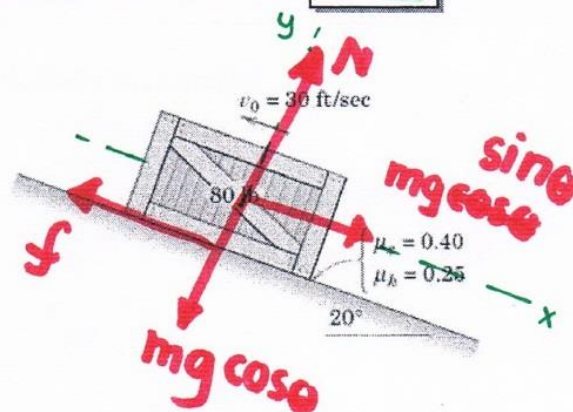
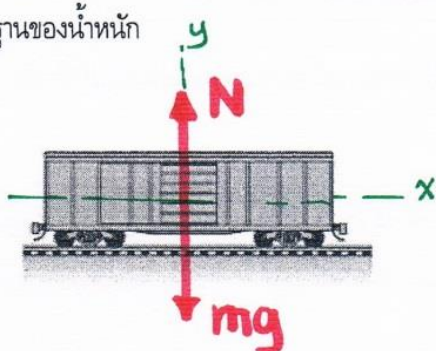
◆ แรง (F) คือ ปริมาณทางฟิสิกส์ที่ทำให้มวลมีความเร่ง

◆ มวล (m) คือ สมบัติของวัตถุที่จะต้านการเปลี่ยนสภาวะการเคลื่อนที่มีค่าคงที่ทุกตำแหน่งที่นำไปวาง

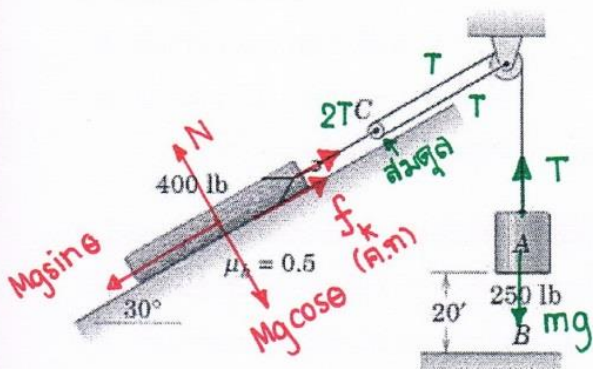
◆ น้ำหนัก (W) คือ แรงที่โลกดึงดูดวัตถุเข้าหาศูนย์กลางโลกค่าของน้ำหนักขึ้นกับค่า g ของโลก

$$W = mg$$

◆ รูปแรงพื้นฐานของน้ำหนัก

EX จงเขียนแผนภาพแรง (FBD) ของระบบต่อไปนี้

Tension

- 1) พุ่งออก เสมอ
- 2) เส้นเดียวกัน T เท่ากัน
- 3) เกิดเมื่อตัดเชือก

◆ นิยาม กฎข้อที่ 1 ของนิวตัน

“กฎของความเฉื่อย” (Law of Inertia) กล่าวว่า

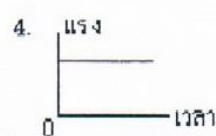
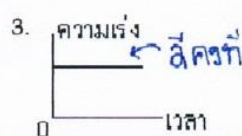
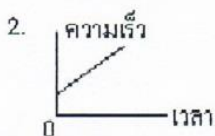
1. วัตถุใดที่อยู่ในภาวะนิ่งก็จะนิ่งต่อไป
2. วัตถุใดกำลังเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ก็จะเคลื่อนที่ต่อไปในแนวเส้นตรงด้วยความเร็วคงที่

$$\sum \vec{F} = 0$$

วัตถุจะคงรักษาสภาพการเคลื่อนที่ดังข้อ 1 และ 2 ($a=0$) ยกเว้นมีแรงภายนอกที่ไม่เป็นศูนย์มากระทำ

บางครั้งเรียกว่า กฎของความสมดุล เช่น การเอนตัวไปข้างหน้าเมื่อรถเบรก, การกระแทกด้ามค้อนเพื่อให้หัวค้อนแน่น เป็นต้น

Ent 1 กราฟในข้อใดที่แสดงถึงการเคลื่อนที่ของอนุภาคตามกฎข้อที่ 1 ของนิวตัน **ไม่มี อ**

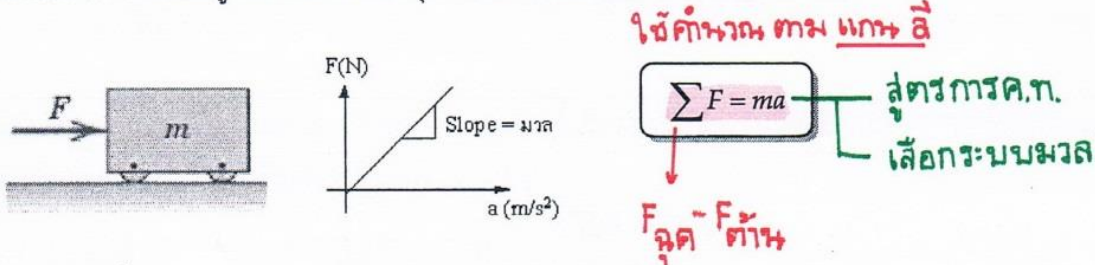

Ent 2 เด็กชายผู้หนึ่งถือลูกโป่งที่บรรจุด้วยแก๊สฮีเลียมขึ้นไปบนรถประจำทางคันหนึ่ง เมื่อขึ้นไปนั่งเรียบร้อยแล้ว เขาก็ผูกเชือกลูกโป่งเข้ากับราวพนักที่นั่งข้างหน้าเขา ขณะที่รถแล่นไปเรื่อยๆ เด็กชายนั่งตรงบนเบาะที่นั่งและลูกโป่งก็ลอยตั้งตรงในอากาศ ถ้าคนขับต้องเหยียบเบรกกะทันหัน ท่านคิดว่า จะเห็นสภาพการบนรถประจำทางคันนี้เป็นอย่างไร

1. ทั้งศีรษะเด็กและลูกโป่งเอนไปทางหลังรถ (คือตรงข้ามกับทิศทางที่รถกำลังแล่นไปอยู่)
2. ทั้งศีรษะเด็กและลูกโป่งเอนไปทางหน้ารถ
3. ศีรษะเด็กเอนไปทางหน้ารถแต่ลูกโป่งเอนไปทางหลังรถ
4. ศีรษะเด็กเอนไปทางหลังรถแต่ลูกโป่งเอนไปทางหน้ารถ

กฎข้อที่ 2 ของนิวตัน

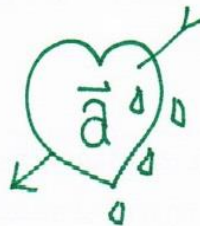
เมื่อมีแรงลัพธ์ที่ไม่เป็นศูนย์มากระทำต่อวัตถุจะทำให้มีความเร่งในทิศเดียวกันกับแรงลัพธ์

หลักการวิเคราะห์

① เลือกระบบ ที่เราสนใจ

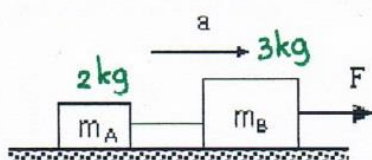
- ◆ เลือกทั้งหมดเป็นระบบเพื่อหา $\vec{a}$
 - ◆ (เมื่อโจทย์กำหนดข้อมูล v, u, s, t มาให้)
- การหา $\vec{a}$ บางครั้งอาจหาจาก 5 สูตรหาได้

② ใส่แรง ภายนอกที่กระทำต่อระบบ (แรงภายในไม่ต้องนำมาเขียน)

- ◆ สนใจแรงที่อยู่ในแนวเดียวกับการเคลื่อนที่ (แรงที่ตั้งฉากกับการเคลื่อนที่ไม่ได้นำมาพิจารณา ยกเว้น มีแรงเสียดทาน)
- ◆ ต้องการหาแรงตรงส่วนไหนของระบบ ให้แยกระบบออกเป็นระบบย่อย ๆ (ตัด section)
- ◆ แรงดึงเชือกมีทิศออกจากกระบบเสมอ (เชือกเส้นเดียวกันแรงดึงเชือกเท่ากันทั้งเส้น)

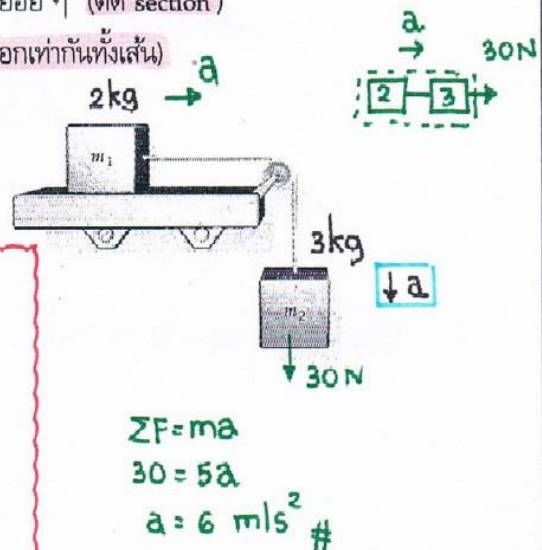
EX 1

solⁿ as u $a = \frac{v-u}{t} = \frac{20-0}{5} = 4 \text{ m/s}^2$ #

EX 2

$u=0$
 $v=20 \text{ m/s}$
 $t=5 \text{ s}$
จงหา a

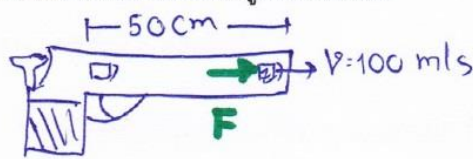
③ ตั้งแกน ตามความเหมาะสม

④ แทนค่า ตัวแปรต่าง ๆ เพื่อหาสิ่งที่โจทย์ถาม

- ◆ ถ้าถามแรงดลหรือแรงลัพธ์ หมายถึง ΣF (จึงไม่ต้องแทนแรงย่อยลงไป) แทนแต่ m และ a เท่านั้น

Ent 3 ลูกปืนมวล 20 g ยิงออกจากลำกล้องยาว 50 cm ด้วยความเร็วปลายกระบอกปืนเท่ากับ 100 m/s จงหา a ของลูกปืนภายในลำกล้องปืนและแรงที่ทำให้ลูกปืนเคลื่อนที่

$$(1) v^2 = u^2 + 2as$$

$$100^2 = 0 + 2a(0.5)$$

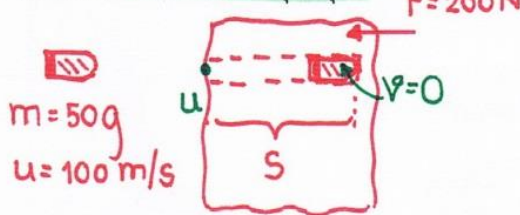
$$a = 10,000 \text{ m/s}^2 \#$$

$$(2) \Sigma F = ma$$

$$F = \frac{20}{1000} (10^4)$$

$$F = 200 \text{ N} \#$$

Ent 4 กระสุนปืนมวล 50 g เคลื่อนที่เข้ากระสอบทรายด้วยความเร็ว 100 m/s โดยทรายมีแรงต้าน 200 N คงที่ ถามว่ากระสอบทรายต้องหนาที่เมตรจึงจะต้านให้กระสุนหยุด

$$v^2 = u^2 + 2as$$

$$0 = 100^2 + 2(-4000)s$$

$$s = 1.25 \text{ m} \#$$

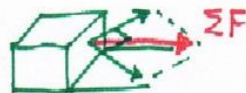
$$\Sigma F = ma$$

$$-200 = \frac{50}{1000} a$$

$$a = -4000 \text{ m/s}^2$$

Ent 5 ถ้ามีแรงขนาด 12.0 นิวตัน และ 16.0 นิวตันกระทำต่อวัตถุซึ่งมีมวล 4.0 กิโลกรัม โดยแรงทั้งสองกระทำในทิศตั้งฉากซึ่งกันและกัน วัตถุนั้นจะเคลื่อนที่ด้วยอัตราเร่งเท่าใด (Ent 40)

1. 3.0 m/s²
2. 4.0 m/s²
3. 5.0 m/s²
4. 6.0 m/s²

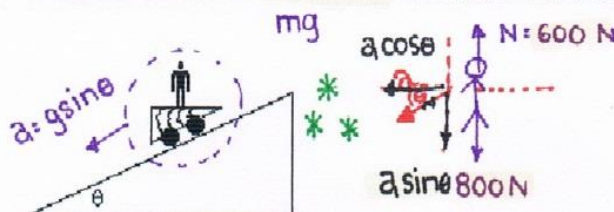

$$\Sigma F = ma$$

$$\sqrt{12^2 + 16^2} = 4a$$

$$a = 5 \text{ m/s}^2 \#$$

Ent 6 เด็กคนหนึ่งยืนชั่งน้ำหนักอยู่บนแท่งไม้ติดล้อที่ไม่มีความฝืด ซึ่งอยู่บนพื้นเอียง ดังรูป ปรากฏว่าเขาอ่านน้ำหนักได้ 600 นิวตัน ถ้าปกติเด็กคนนี้มีน้ำหนัก 800 นิวตัน จงหาว่าพื้นเอียงทำมุมเท่าไรกับแนวระนาบ

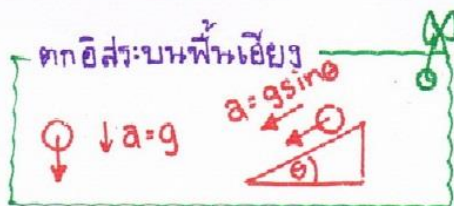
$$y: \Sigma F = may$$

$$800 - 600 = 80(a \sin \theta)$$

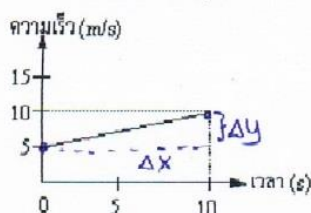
$$\frac{200}{80} = g \sin \theta \cdot \sin \theta$$

$$\sin^2 \theta = \frac{1}{4}$$

$$\sin \theta = \frac{1}{2} \rightarrow \theta = 30^\circ \#$$

Ent 7 แรงลัพธ์กระทำต่อวัตถุมวล 50 กิโลกรัม ทำให้มวลเคลื่อนที่โดยมีความเร็วสัมพันธ์กับเวลา ดังกราฟที่กำหนดให้ จงหาแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุนี้ในหน่วยนิวตัน (Ent Oct 41 เต็มค่า)

$$\Sigma F = ma$$

$$= m (\text{slope})$$

$$= 50 \left(\frac{5}{10} \right)$$

$$\therefore \Sigma F = 25 \text{ N} \#$$

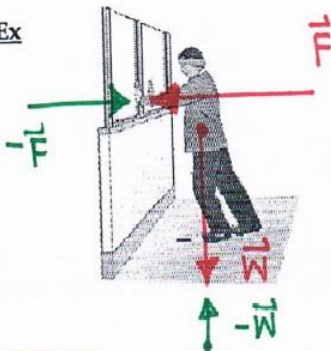
กฎข้อที่ 3 ของนิวตัน และ แรงเสียดทาน

◆ นิยาม กฎข้อที่ 3 ของนิวตัน

"Action = Reaction" แรงกิริยาทุกแรงต้องมีปฏิกิริยา ซึ่งมีเงื่อนไขดังนี้

1. เป็นแรงที่มีขนาดเท่ากัน
2. มีทิศทางตรงข้ามกัน
- * 3. กระทำบนวัตถุคนละก้อน (ห้ามนำมาหักล้างกัน) *
4. อาจเกิดบนผิวสัมผัสที่ไม่แตะกันก็ได้

Ex

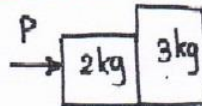

$\vec{F}$: มือ ดัน กำแพง
 $-\vec{F}$: กำแพง ดัน มือ

พี : โลก ดึง คน

-พี : คน ดึง โลก

Note

2 kg ดัน 3kg = 3 kg ดัน 2kg

NOTE

1. แรง Action และ Reaction จะทำให้เกิดความเสียหายของวัตถุทั้ง 2 ชนิด เช่น รถชนลูกช้าง
2. การจะพิจารณาว่าแรงใดเป็น Action หรือ Reaction นั้น พยายามหาให้ได้ว่าแรง Action เป็นแรงที่อะไรทำกับอะไร แล้วก็กลับคำพูดนั้นเสียก็จะกลายเป็นแรง Reaction

◆ แรงเสียดทาน (Friction)

แรงเสียดทานปกติ มี 3 ประเภท แต่ที่นิยมใช้ในระดับม.ปลายมี 2 ประเภทกล่าวคือ

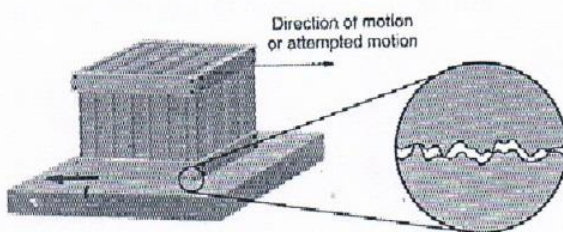
1. แรงเสียดทานสถิตย (f_s) เกิดเมื่อวัตถุยังไม่เคลื่อนที่หรือเริ่มเคลื่อนที่มีได้หลายค่าโดยมีค่า

ไม่มี F กระทำ
↓
เริ่มค.ท.

$$0 \leq f_s \leq f_{s,max}$$

$$f_{s,max} = \mu_s N$$

เมื่อ μ_s = สัมประสิทธิ์ความเสียดทานสถิตย

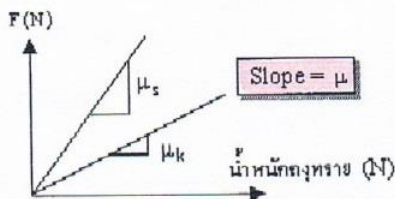
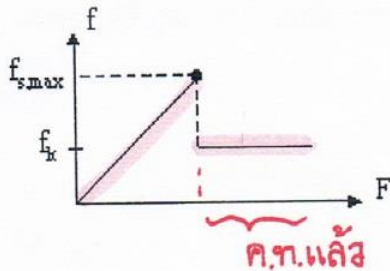
2. แรงเสียดทานจลน (f_k) เกิดเมื่อวัตถุเคลื่อนที่แล้วมีเพียง 1 ค่าตลอดการเคลื่อนที่

$$f_k = \mu_k N$$

เมื่อ μ_k = สัมประสิทธิ์ความเสียดทานจลน

} เจอในกฎข้อ 2

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง F และ f

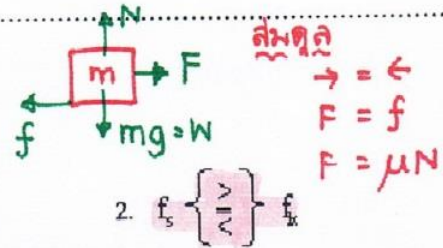
อธิบายได้ว่า **เมื่อเพิ่มแรงดึง**

f_s จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึง $f_{s,max}$

$\therefore$ หลังจากนั้น f_s เปลี่ยนเป็น f_k

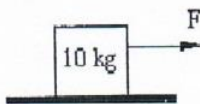
สรุปผล

1. $\mu_s > \mu_k$ เสมอ

2. $f_s \begin{cases} > \\ < \end{cases} f_k$

Ent 8 จงหาค่า f_s ของกรณีต่อไปนี้

กำหนด $\mu_s = 0.1$
และ $\mu_k = 0.05$

ค่าของแรง	ค่า f_s
1. $F = 8 \text{ N}$	8 N
2. $F = 9 \text{ N}$	9 N
3. $F = 10 \text{ N} \odot$	10 N
4. $F = 15 \text{ N}$	10 N

$$f_{s,max} = \mu_s N$$

$$= 0.1(100)$$

$$= 10 \text{ N}$$

Ent 9 จงแสดงแรงคู่กิริยาและปฏิกิริยาของระบบแรงต่อไปนี้

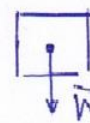

$\uparrow T'$: เพดานดึงเชือก

$\downarrow -T'$: เชือกดึงเพดาน

$\uparrow T$: เชือกดึงมวล

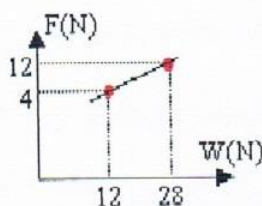
$\downarrow -T$: มวลดึงเชือก

$\downarrow$ พัง : โลกดึงมวล

$\uparrow -\text{พัง}$: มวลดึงโลก

Ent 10 จากรูปการทดลองเรื่องการหาสัมประสิทธิ์ความเสียดทาน จงหาค่า μ_k

$$\mu_k = \text{slope}$$

$$= \frac{12-4}{28-12} = 0.5 \quad \#$$

Ent 11 ในการทดลองเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับความเร่ง โดยใช้น้ำหนักห้อยเป็นแรงดึงให้รถทดลองเคลื่อนที่บนรางไม้ซึ่ง
ลดแรงเสียดทาน และหาความเร่งของรถทดลองจากจุดบนแถบกระดาษที่ถูกกรีดผ่านเครื่องเคาะสัญญาณเวลา มีการ
ทำซ้ำจนได้ข้อมูลมากพอให้นำมาเขียนกราฟได้ ดังรูปการทดลอง 1 คำนี้น้ำหนัก 500 กรัม ห้อย 1 ตัว มีมวลเท่าใดในหน่วย

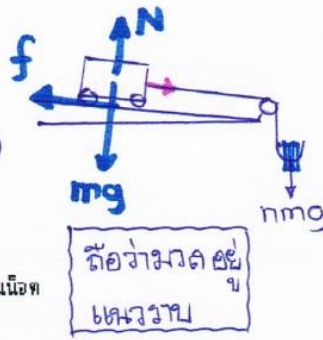
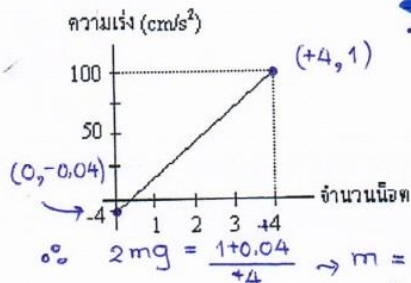
กิโลกรัม (Ent'37)
จันเล็กน้อย

1. 12.5 g

2. 13.0 g

3. 50.0 g

4. 52.0 g

ล่มนิตี ห้อย 1 ตัว $m \text{ kg}$
ห้อย n ตัว $nm \text{ kg}$

แทนแรงดึง

$$\Sigma F = ma$$

$$nmg - f = (0.5)a$$

$$a = 2nmg - f$$

$$a = (2mg)n - f$$

$$y = (\text{slope})x - c \quad *$$

Ent 12 ยิงลูกปืนมวล 12 กรัม ไปยังแท่งไม้ซึ่งตรึงอยู่กับที่ ปรากฏว่าลูกปืนฝังเข้าไปในเนื้อไม้เป็นระยะ 5 เซนติเมตร ถ้าความเร็ว
ของลูกปืนคือ 200 เมตรต่อวินาที จงหาแรงต้านทานเฉลี่ยของเนื้อไม้ต่อลูกปืน (Ent Mar'43)

1. 4,800 N

2. 6,000 N

3. 9,600 N

4. 12,000 N

$$\Sigma F = ma$$
$$F = \frac{12}{1000} (-4 \times 10^5)$$

$$\therefore F = 4800 \text{ N} \#$$

$$v^2 = u^2 + 2as$$
$$0 = 200^2 + 2a\left(\frac{5}{100}\right)$$
$$a = -4 \times 10^5 \text{ m/s}^2$$

การประยุกต์กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

① แรงปฏิกิริยาของลิฟต์

โจทย์มักถามแรง N ซึ่งอาจจะใช้คำถามหลายแบบ

- N = น้ำหนักที่อ่านจากตาชั่งในลิฟต์
- = แรงที่มวลกดลงบนพื้นลิฟต์
- = แรงปฏิกิริยาที่พื้นลิฟต์ทำต่อมวล
- = แรงหรือแรงเฉลี่ยระหว่างมวลกับพื้น

$$\Sigma F = ma$$

$$N - mg = ma \quad \text{--- ①}$$

$$\Sigma F = ma$$

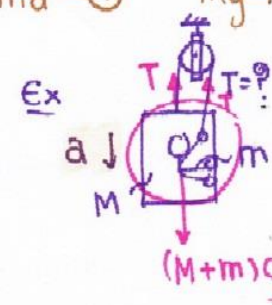
$$mg - N = ma \quad \text{--- ②}$$

NOTE

- จากรูปข้างต้นเป็นการพิจารณาคนในลิฟต์เป็นระบบ
รูป A : ตาชั่งจะอ่านน้ำหนักได้มากกว่าความเป็นจริง
รูป B : ตาชั่งจะอ่านน้ำหนักได้น้อยกว่าความเป็นจริง

2. ถ้าเราเลือกทั้งลิฟต์เป็นระบบจะพบว่าแรง N จะเป็นแรงภายในทันที

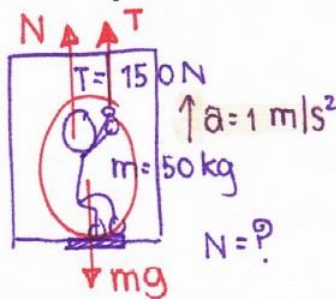
3. ถ้าลิฟต์เคลื่อนที่ด้วยความหน่วง (หมายความว่า ช้าลง) ให้ แทน a เป็นลบ

$$\Sigma F = ma$$

$$(M+m)g - 2T = (m+M)a \quad \#$$

Ent 13 นักเรียนคนหนึ่งมีมวล 50 kg ยืนอยู่บนตาชั่งในลิฟต์ที่กำลังเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 1 m/s^2 ในขณะเดียวกันมือของเขาก็ดึงเชือกที่แขวนอยู่กับเพดานลิฟต์ ถ้าเชือกมีแรงตึง 150 N เข็มของตาชั่งจะชี้ไปที่กี่กิโลกรัม

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ T + N - mg &= ma \\ 150 + N - 500 &= 50(1) \\ N &= 400 \text{ N} \\ &= 40 \text{ kg} \# \end{aligned}$$

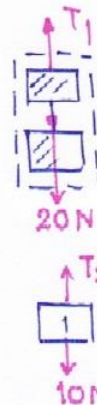
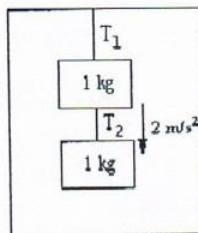
Ent 14 มวล 2 ก้อน มีมวลก้อนละ 1 กิโลกรัมผูกติดเชือกน้ำหนักเบา และแขวนติดกับเพดานของลิฟต์ดังรูป ถ้าลิฟต์เคลื่อนที่ลงด้วยความเร่ง 2 m/s^2 จงหาแรงตึงในเส้นเชือก T_1 และ T_2 (Ent Mar'43)

1. $T_1 = 16 \text{ N}$ และ $T_2 = 8 \text{ N}$

2. $T_1 = 20 \text{ N}$ และ $T_2 = 10 \text{ N}$

3. $T_1 = T_2 = 20 \text{ N}$

4. $T_1 = 24 \text{ N}$ และ $T_2 = 12 \text{ N}$

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ 20 - T_1 &= 2(2) \\ T_1 &= 16 \text{ N} \# \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ 10 - T_2 &= 1(2) \\ T_2 &= 8 \text{ N} \# \end{aligned}$$

Ent 15 ลิฟต์เครื่องหนึ่งขณะเคลื่อนที่ขึ้นจะมีความเร่ง 3 m/s^2 และลวดที่แขวนลิฟต์จะทนแรงตึงได้ไม่เกิน 8,000 N ถ้าลิฟต์มีมวล 200 kg และคนหนึ่งคนมีมวลเฉลี่ย 60 kg ลิฟต์จะบรรทุกคนได้กี่คนที่ความเร่งดังกล่าว

② ระบบมวลหลายก้อน และมวลติดรอกเดี่ยวตายตัว

โจทย์ประเภทนี้เป็นโจทย์ HIT-HOT ที่นิยมนำมาออกข้อสอบ ENT บ่อยๆ

- หลัก**
- กำหนดทิศทางการเคลื่อนที่ (a) ของวัตถุ
 - แตกแรงให้อยู่ในแนวเดียวกับการเคลื่อนที่
 - ถ้าคิดทั้งหมดเป็นระบบแรงภายในไม่ต้องนำมาคำนวณ
 - ถ้าต้องการหาแรงภายในให้ตัด Section ณ จุดนั้นๆ ออกมา (แรง T พุ่งออกจากระบบเสมอ)
 - แรงที่ตึงจากการเคลื่อนที่ไม่ต้องนำมาคำนวณ (ยกเว้นแรงเสียดทาน) เพราะอยู่คนละแกนกันจะไม่มีผล
- NOTE** ตาชั่งสปริงติดระหว่างเชือก (หมายถึง ตัวเองประพุดิตัวเป็นเชือกเส้นนั้น) ดังนั้น แรงที่ตาชั่งสปริงอ่านได้ ก็คือแรงตึงเชือกนั่นเอง

$$\text{---} \overline{\overline{\text{mm}}} \text{---} = \overline{\overline{\text{T}}}$$

$F_{\text{ตาชั่ง}} = T$

$$\frac{100}{2+3} = \frac{T}{3}$$

$$T = 60 \text{ N} \#$$

ไม่มี friction

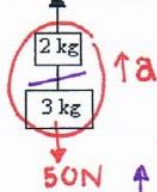
1.

$$F = 100 \text{ N}$$

$$\Sigma F = ma$$

$$100 - 50 = 5a$$

$$a = 10 \text{ m/s}^2$$

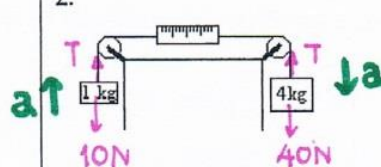

$$\Sigma F = ma$$

$$T - 30 = 3(10)$$

$$T = 60 \text{ N} \#$$

2.

$$\Sigma F = ma$$

$$40 - 10 = 5a$$

$$a = 6 \text{ m/s}^2$$

$$1 \text{ kg}$$

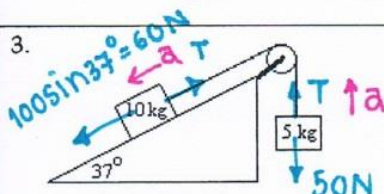
$$\Sigma F = ma$$

$$T - 10 = 1(6)$$

$$T = 16 \text{ N}$$

→ ตาข้างซ้ายได้

3.

$$\Sigma F = ma$$

$$60 - 50 = 15a$$

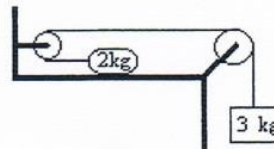
$$a = \frac{10}{15} = \frac{2}{3} \text{ m/s}^2$$

$$\Sigma F = ma$$

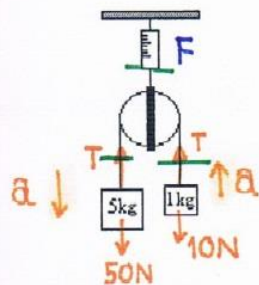
$$T - 50 = 5\left(\frac{2}{3}\right)$$

$$T = 53.33 \text{ N} \#$$

4.

Ent 16 จากรูปรอกเบรและเกลี้ยงแขวนไว้กับตาชั่งสปริงมีมวล 5 kg และ 1 kg ผูกติดกันด้วยเชือกเบรคล้องผ่านรอกเคลื่อนที่อิสระ ภายใต้แรงโน้มถ่วงโลกจะอ่านค่าจากตาชั่งสปริงได้เท่าไร

$$\Sigma F = ma$$

$$50 - 10 = 6a$$

$$a = \frac{40}{6} = \frac{20}{3} \text{ m/s}^2$$

$$1 \text{ kg: } \Sigma F = ma$$

$$T - 10 = 1\left(\frac{20}{3}\right)$$

$$T = \frac{50}{3} \text{ N}$$

$$\uparrow = \downarrow$$

$$F = 2T$$

$$F = \frac{100}{3} \text{ N} \#$$

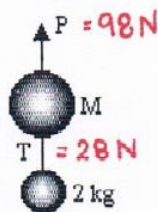
Ent 17 จากรูป วัตถุมวล M ถูกผูกติดกับวัตถุมวล 2 กิโลกรัม ด้วยเชือกเส้นล่าง ขณะที่วัตถุทั้งสองถูกดึงขึ้นจากเชือกเส้นบนด้วยความเร่ง a เมตร/วินาที² ขนาดแรงดึงของเชือกเส้นล่าง (T) มีค่า 28 นิวตัน ถ้าในขณะนั้นขนาดแรงดึงของเชือกเส้นบน (P) มีค่า 98 นิวตัน M มีค่าเท่าใด

1. 4.0 กิโลกรัม

☒ 2. 5.0 กิโลกรัม

3. 6.0 กิโลกรัม

4. 10 กิโลกรัม

$$\frac{28}{2} = \frac{98}{M+2}$$

$$M = 5 \text{ kg} \#$$

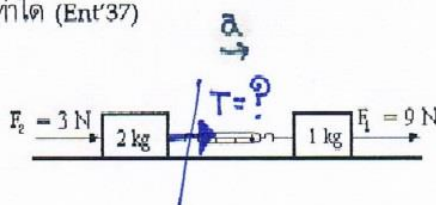
Ent 18 จากรูป ถ้ามวล 1 กิโลกรัม และ 2 กิโลกรัมอยู่บนพื้นราบผิวเกลี้ยง และไม่คิดมวลเครื่องชั่งสปริงและเชือก ค่าที่อ่านได้จากเครื่องชั่งเป็นเท่าใด (Ent 37)

1. 0 N

☒ 2. 5 N

3. 6 N

4. 10 N

$$\Sigma F = ma$$

$$9 + 3 = 3a$$

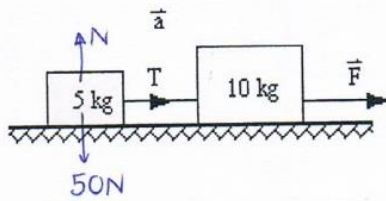
$$a = 4 \text{ m/s}^2$$

$$2 \text{ kg: } \Sigma F = ma$$

$$T + 3 = 2(4)$$

$$T = 5 \text{ N} \#$$

Ent 19 วัตถุมวล 5.0 และ 10.0 กิโลกรัม ผูกติดกันด้วยเชือกแบบดังรูป วัตถุทั้งสองวางอยู่บนพื้นราบที่ไม่มีแรงเสียดทาน F ซึ่งมีค่าคงที่กระทำต่อวัตถุทั้งสอง หลังจากดึงได้นาน 15 วินาที วัตถุทั้งสองก็มีความเร็ว 45.0 เมตรต่อวินาที แรงดึงมวล 5 กิโลกรัมเป็นกิโลนิวตัน (Ent'38 เดิมคำ)

5 kg :

$$\Sigma F = ma$$

$$T = 5(3)$$

$$T = 15 \text{ N}$$

#

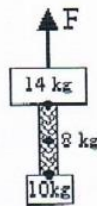
$$v = u + at$$

$$45 = 0 + a(15)$$

$$a = 3 \text{ m/s}^2$$

Ent 20 มวล 2 ก้อนผูกติดกันด้วยเชือกซึ่งมีมวล 8 kg และมีแรง 480 N ดึงในแนวตั้ง จงหา

1. a ของระบบ
2. แรงดึงเชือกที่ปลายบน
3. แรงดึงเชือกที่ตรงกลาง
4. แรงดึงเชือกที่ปลายล่าง

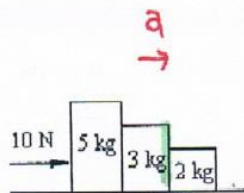
Ent 21 แท่งไม้มวล 5 กิโลกรัม, 3 กิโลกรัม และ 2 กิโลกรัม วางติดกันบนพื้นเกลี้ยง ถ้าออกแรงผลัก 10 นิวตัน ดังรูป จงหาขนาดของแรงที่แท่งไม้ 2 กิโลกรัม กระทำต่อแท่งไม้ 3 กิโลกรัม (Ent Oct'41)

~~1. 2.0 N~~

2. 5.0 N

3. 8.0 N

4. 10.0 N

$$\Sigma F = ma$$

$$10 = 10a$$

$$a = 1 \text{ m/s}^2$$

$$\Sigma F = ma$$

$$R = 2(1)$$

$$R = 2 \text{ N}$$

#

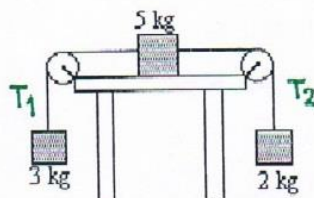
Ent 22 วัตถุมวล 5 กิโลกรัม วางอยู่บนโต๊ะที่ไม่มีแรงเสียดทาน ปลายทั้งสองข้างผูกเชือกเบาแล้วคล้องผ่านรอกที่ไม่มีแรงเสียดทาน วัตถุมวล 3 กิโลกรัม และ 2 กิโลกรัม ผูกติดกับปลายเชือกทั้งสองด้านดังรูป เมื่อปล่อยให้มวลทั้งหมดเคลื่อนที่แรงที่เชือกดึงมวล 3 กิโลกรัม และ 2 กิโลกรัม เป็นเท่าใด (ตอบตามลำดับ) (Ent'39)

1. 30 N. และ 20 N.

~~2. 27 N. และ 22 N.~~

3. 25 N. และ 20 N.

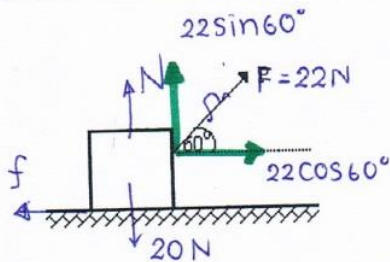
4. 20 N. และ 15 N.

$$T_2 > 20 \text{ N} \text{ (sense)}$$

Ent 23 กล้องใส่มวล 2 กิโลกรัม ถูกดึงจากหยุดนิ่งด้วยแรงคงที่ขนาด 22 นิวตัน ในทิศ 60 องศา กับแนวราบให้เคลื่อนที่ไปตามพื้นราบจนมีความเร็ว 2 เมตรต่อวินาที ในเวลา 0.8 วินาที ถ้าคิดว่าแรงเสียดทานคงที่แรงเสียดทาน P จะมีขนาดกี่นิวตัน (Ent'38)

1. 5 N
2. 6 N
3. 11 N
4. 14 N

$$\Sigma F = ma$$

$$22 \cos 60^\circ - f = 2(2.5)$$

$$f = 6 \text{ N}$$

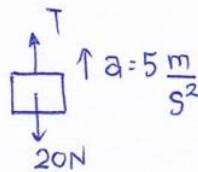
$$v = u + at$$

$$2 = 0 + a(0.8)$$

$$a = 2.5 \text{ m/s}^2$$

Ent 24 นักเรียนคนหนึ่งถือเชือกเบาซึ่งปลายข้างหนึ่งผูกติดกับแท่งวัตถุมวล 2.0 กิโลกรัม ให้หาแรงที่เชือกดึงมือเมื่อดึงเชือกขึ้นด้วยความเร็ว 5.0 เมตรต่อวินาที (Ent'38)

1. 20.0 N
2. 30.0 N
3. 35.0 N
4. 40.0 N

$$\Sigma F = ma$$

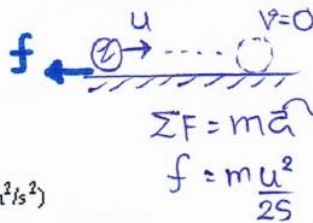
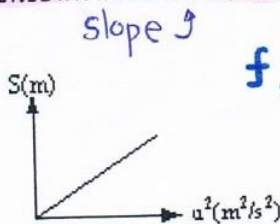
$$T - 20 = 2(5)$$

$$T = 30 \text{ N}$$

เท่ากับ มือ ดึง เชือก } T
เท่ากับ เชือก ดึง มวล } T

Ent 25 ในการทดสอบโต๊ะบิลเลียด โดยให้ลูกบิลเลียดมวล 500 กรัม วิ่งด้วยความเร็วต้น u ต่าง ๆ กัน ไปบนพื้นโดยไม่กระทบขอบโต๊ะ แล้ววัดระยะทางที่ลูกบิลเลียดวิ่งไปได้ s ปรากฏว่ากราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง s และ u^2 เป็นกราฟเส้นตรง ความชันของกราฟเป็น $0.1 \text{ s}^2/\text{m}$ จากข้อมูลข้างต้นแรงต้านเฉลี่ยที่พื้นโต๊ะกระทำต่อลูกบิลเลียดเป็นเท่าใด (Ent'39)

1. 2.5 N
2. 3.0 N
3. 3.5 N
4. 4.0 N

$$\Sigma F = ma$$

$$f = m \frac{u^2}{2s}$$

$$s = \left(\frac{m}{2f} \right) u^2$$

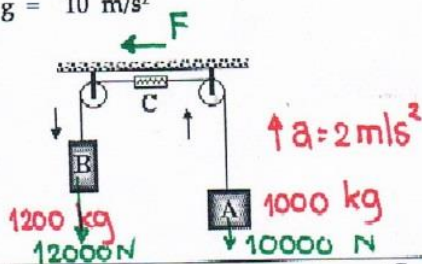
$$\therefore \frac{0.5}{2f} = 0.1$$

$$f = 2.5 \text{ N}$$

ใส่ F มวลหนัก

Ent 26 ระบบลิฟต์ประกอบด้วยห้องโดยสาร Aหนัก 1,000 kg ตั้มถ่วง Bหนัก 1,200 kg และระบบชุดลาก C พร้อมรอกและสายพานหากขณะที่ห้องโดยสารเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 2 m/s^2 และตั้มถ่วงเคลื่อนที่ลงด้วยความเร่งที่เท่ากัน จงหาแรงชุดลากที่ C กระทำต่อสายพาน โดยสมมติว่าไม่มีแรงเสียดทานของรอกและสายพานและไม่ได้มวลที่รอกและสายพาน กำหนดให้ $g = 10 \text{ m/s}^2$

1. 0.4 kN
2. 2 kN
3. 2.4 kN
4. 6.4 kN

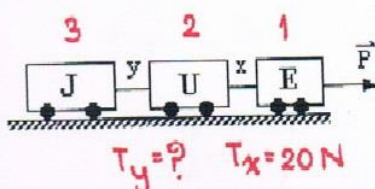
$$\Sigma F = ma$$

$$12000 - 10000 + F = 2200(2)$$

$$F = 2400 \text{ N}$$

$$= 2.4 \text{ kN}$$

Ent 27 ใช้แรง P ดึงรถทดลอง 3 คัน มีมวล 1, 2 และ 3 กิโลกรัม รถทั้งสามต่อกันด้วยเส้นเชือก x และ y ดังรูป โดยคิดว่าไม่มีแรงเสียดทานระหว่างรถกับพื้นเลย ถ้าเส้นเชือก x มีความตึง 20 นิวตัน แรงดึง P และความตึงเส้นเชือก y จะเป็นกี่นิวตัน ตามลำดับ

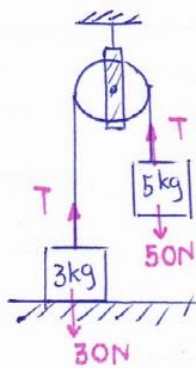
1. 12 และ 4
2. 16 และ 12
3. 24 และ 4
4. 24 และ 12

$$\frac{T_y}{3} = \frac{20}{3+2} = \frac{P}{1+2+3}$$

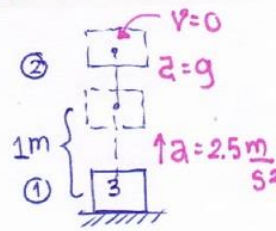
$$T_y = 12 \text{ N}$$

$$P = 24 \text{ N}$$

Ent 28 ผูกมวล 3 และ 5 kg ที่ปลายเชือกแล้วคล้องผ่านรอกเลื่อนเริ่มต้นจับให้มวล 3 kg แตะพื้นในขณะที่มวล 5 kg อยู่สูงเหนือพื้น 1 เมตรพอดี เมื่อปล่อยให้ระบบเคลื่อนที่มวล 3 kg จะเคลื่อนที่ได้สูงสุด จากพื้นดินเป็นระยะทางเท่าใด

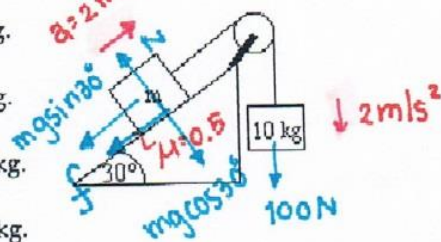
$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ 50 - 30 &= 8a \\ a &= 2.5 \text{ m/s}^2 \\ \text{หามวล } 5 \text{ kg ถึงพื้น} \\ v^2 &= u^2 + 2as \\ v^2 &= 0 + 2(2.5)1 \\ v^2 &= 5 \text{ (m/s)}^2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{ช่วง ②: } v^2 &= u^2 + 2as \\ 0 &= 5 + 2(-10)s \\ s &= 0.25 \text{ m} \\ \therefore s_{\text{max}} &= 1 + 0.25 \\ &= 1.25 \text{ m} \quad \# \end{aligned}$$

Ent 29 มวล m วางบนพื้นเอียงทำมุม 30 องศา กับพื้นราบถูกโยงกับมวล 10 กิโลกรัม ด้วยเชือกไร้น้ำหนักซึ่งพาดอยู่บนรอกดังรูป ถ้ามวล m กำลังเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร็ว 2.0 m/s^2 และสัมประสิทธิ์ความเสียดทานจลน์ระหว่างมวล m กับพื้นเอียงคือ 0.5 มวล m จะใกล้เคียงกับค่าใด (Ent Mar'43)

1. 7 kg.
2. 9 kg.
3. 10 kg.
4. 11 kg.

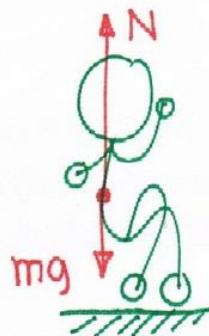

มี friction เขียน f ให้ครบ

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ 100 - mg \sin 30^\circ - f &= (10+m)a \\ 100 - m(10) \frac{1}{2} - \mu N &= (10+m)2 \\ 100 - 5m - 0.5mg \cos 30^\circ &= 20 + 2m \\ 100 - 5m \frac{\sqrt{3}}{2} &= 20 + 7m \\ 80 &= \left(\frac{5\sqrt{3}}{2} + 7\right)m \\ m &\approx 7 \text{ kg} \quad \# \end{aligned}$$

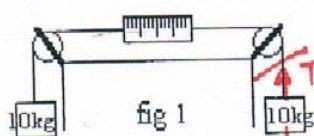
Ent 30 นักกระโดดร่มมวล 65 กิโลกรัม ลงถึงพื้นดินด้วยการย่อตัว ขณะยืดตัวขึ้นจุดศูนย์กลางมวลของร่างกายมีขนาดของความเร็ว 30 m/s แรงที่พื้นกระทำต่อรองเท้าของนักกระโดดร่มคนนี้เป็นเท่าใด (Ent Oct'42)

1. 650 N
2. 1,300 N
3. 1,950 N
4. 2,600 N

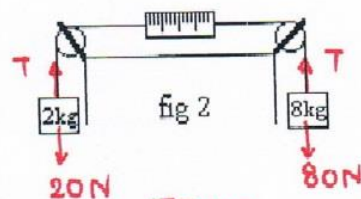

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ N - mg &= ma \\ N - 650 &= 65(30) \\ N &= 2,600 \text{ N} \quad \# \end{aligned}$$

Ent 31 จงหาน้ำหนักที่อ่านได้จากตาชั่งสปริงในรูปต่อไปนี้

$$T = 100 \text{ N}$$

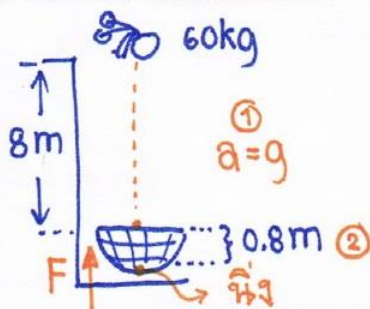

$$\begin{aligned}\Sigma F &= ma \\ 80 - 20 &= 10a \\ a &= 6 \text{ m/s}^2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}T - 20 &= 2(6) \\ T &= 32 \text{ N} \quad \# \end{aligned}$$

Ent 32 ในเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งหนึ่ง ชายมวล 60 กิโลกรัมติดอยู่บนตึกสูง และจำเป็นต้องกระโดดลงมาจากหน้าต่างซึ่งคนข้างล่างช่วยกันจับไว้ โดยเขาอยู่สูงกว่าตึก 8 เมตร ภายหลังการกระโดดตึกช่วยลงจากระดับเดิม 0.8 เมตร โดยที่ตัวชายผู้นี้มิได้กระดอนออกจากตึกเลย จงหาแรงเฉลี่ยที่ตึกช่วยกระทำต่อชายผู้นี้ (Ent'41)

1. 5,400 N
2. 6,600 N
3. 7,200 N
4. 8,100 N

$$\textcircled{1}: v^2 = u^2 + 2gs$$

$$= 0 + 2(8)$$

$$v^2 = 160$$

$$\textcircled{2}: v^2 = u^2 + 2as$$

$$0 = 160 + 2a(0.8)$$

$$a = -100 \text{ m/s}^2$$

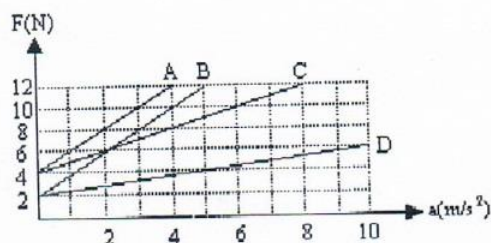
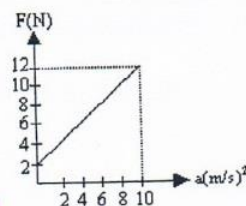
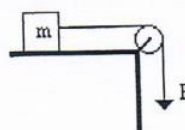
$$\Sigma F = ma$$

$$mg - F = 60(-100)$$

$$F = 600 + 6000$$

$$F = 6600 \text{ N} \quad \#$$

Ent 33 จากการออกแรง F ดึงมวล m ดังรูป จะได้ความสัมพันธ์ของแรงดึงและความเร่งของมวล ดังกราฟ ถ้าวางมวล m อีก 1 ก้อนบนมวลเดิม จะได้กราฟของแรงดึงกับความเร่งตามข้อใด (Ent'41)

1. กราฟ A
2. กราฟ B
3. กราฟ C
4. กราฟ D

$$\Sigma F = ma$$

$$F - f = ma$$

$$F = ma + f$$

$$y = mx + c$$

$$\text{slope} = \text{มวล}$$

$$\therefore m_{\text{ก้อน}} = \frac{12-2}{10-0}$$

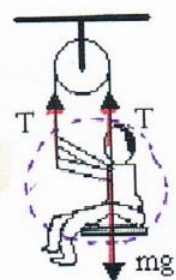
$$= 1 \text{ kg}$$

$$\mu N = \mu mg$$

ถ้ามวลเพิ่มเป็น 2 kg
→ slope = 2
→ friction 2 เท่า
(หาคัด y มากขึ้น)
∴ กราฟ A
สอดคล้อง

③ การนั่งชิงช้าของตัวเอง

- หลัก**
1. เชือกเส้นเดียวกัน แรงดึงเชือกมีขนาดเท่ากันพิจารณาจากสิ่งใด พุ่งออกจากสิ่งนั้น
 2. พิจารณาค้นกับชิงช้าเป็นระบบเดียวกันจะมีแรงจุด 2 แห่ง
 3. อย่าสับสน ! แรงที่ เชือกดึงมือ กระทำที่ มือ แรงที่ มืองดึงเชือก กระทำที่ เชือก

Ex จดตามพื้ใจในห้องนะ

จากรูป

$$\Sigma F = may$$

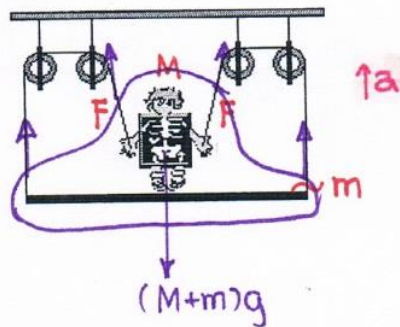
$$2T - mg = ma$$

$$T = \frac{mg + ma}{2} \quad \#$$

แยกกัน
จ-มี N

Ent 34 ชายคนหนึ่งมีมวล M ยืนบนกระเช้ามวล m ชายคนนี้ดึงเชือกขึ้นดังรูป เขาดึงเชือกแต่ละเส้นด้วยแรง F ทำให้เคลื่อนที่ขึ้นด้วย a จงหาค่า a นี้

$$\Sigma F = ma$$

$$4F - (M+m)g = (m+M)a$$

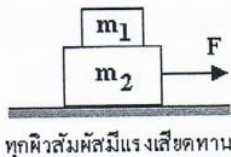
$$a = \frac{4F}{M+m} - g$$

#

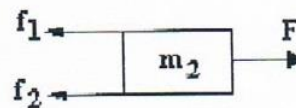
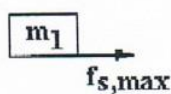
Ent 35 จรวดมีมวล 2500 กิโลกรัม ปล่อยออกจากฐานยิงจรวด ด้วยอัตราเร่ง 15 เมตร/วินาที² ถ้าแรงต้านของอากาศมีค่าเป็น 10 เปอร์เซ็นต์ของแรงขับเคลื่อนทั้งหมด จงหาแรงขับเคลื่อนของแก๊สที่พุ่งออกทางด้านท้ายของจรวด (กำหนดให้ $g = 10 \text{ m/s}^2$)

1. 69 kN
2. 56 kN
3. 41 kN
4. 33 kN

④ การเคลื่อนที่ของมวลซ้อนกัน

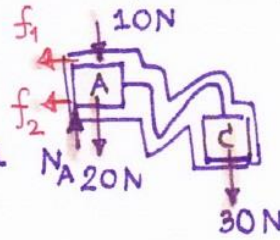
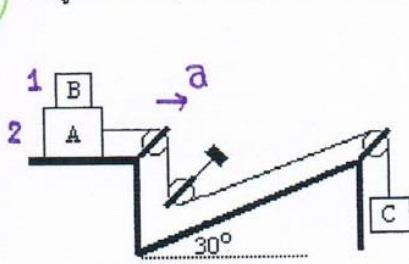
- หลัก 1. แยกคัต FBD ของแต่ละก้อน (ห้ามคิดรวม 2 ก้อนเด็ดขาด เพราะอาจจะเคลื่อนไถ่กัน โดยไม่ไปพร้อมกัน, a ไม่เท่ากัน)
2. มวลที่ไม่ถูกจุด เคลื่อนช้ากว่า แยกพิจารณา FBD ดังต่อไปนี้

☺ ถ้า $a_1 > a_2$ เป็นไปไม่ได้ ให้คิดหา a ใหม่ โดยถือว่าติดกาวกัน

☺ ถ้า $a_1 < a_2$ เป็นไปไม่ได้ คิดแยกเลย

Ent 36 จากรูปมวล A, B และ C มีค่า 2, 1, 3 kg ตามลำดับ ถ้าทุกผิวมี $\mu_s = 0.2$ และ $\mu_k = 0.1$ รอกเบาไม่มีมวล จงหา a_A

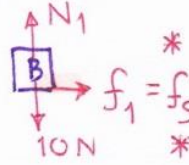
$$\Sigma F = ma$$

$$30 - f_1 - f_2 = (5) a$$

$$30 - \mu N_1 - \mu N_2 = 5a$$

$$30 - 0,1(10) - 0,1(30) = 5a$$

$$a = 5.2 \text{ m/s}^2$$

$$\Sigma F = m a$$

$$f_s = m\bar{a}$$

$$\mu N = m\bar{a}$$

$$\Sigma F = ma \quad | \quad 0.2(10) = 1a$$

$$a_1 = 2 \text{ m/s}^2$$

↳ check again

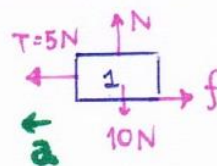
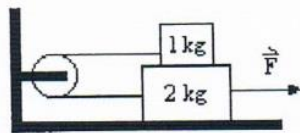
Ent 37 มวล 1 กก. และ 2 กก. ผูกติดกันด้วยเชือกเบา แล้วนำไปคล้องลูกรอกดังรูป จงหาขนาดของแรง F ที่ทำให้ความตึงของเชือกเท่ากับ 5 นิวตัน สัมประสิทธิ์จลน์ระหว่างมวล 1 กก. กับมวล 2 กก. และระหว่างมวล 2 กก. กับพื้นเป็น 0.25

1. 15.0 N

2. 17.5 N

(3.) 20.0 N

4. 22.5 N

$$\Sigma F = m\bar{a}$$

$$5 - f = ma$$

$$5 - \mu N = 12$$

$$5 - 0,25(10) = a \rightarrow a = 2,5 \text{ m/s}^2$$

$$\sum F = ma$$

$$F - T - f_1 - f_2 = 2(2,5)$$

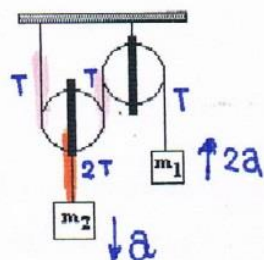
$$F = 5 - 0,25(10) - 0,25(20+10) = 5$$

$$F = 20 \text{ N}$$

⑤ ระบบรอกเดี่ยวเคลื่อนที่ (อย่างยาก)

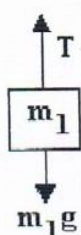
หลัก 1. a เล็กกว่า $2a$ เล็กเดียว 2. a หารออกหมดเสมอ

พิจารณารูปตัวอย่าง

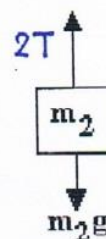
พิจารณามวล m , เป็นระบบ

พิจารณามวล m , เป็นระบบ

$$\Sigma F = ma$$

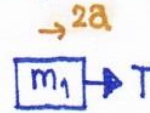
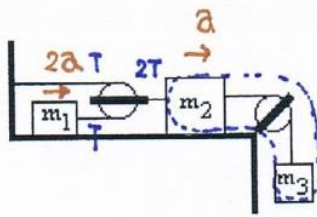
$$T - m_1 g = m_1 (2a) \quad \text{--- (1)}$$

$$\Sigma F = ma$$

$$\downarrow a \quad m_2 g - 2T = m_2 a \quad \text{--- (2)}$$

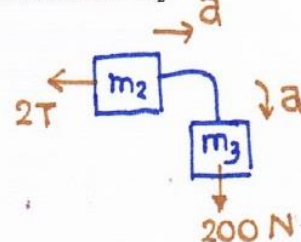
Ent 38 จากรูป $m_1 = 10 \text{ kg}$, $m_2 = 40 \text{ kg}$, $m_3 = 20 \text{ kg}$ รอกเบาทุกตัว จงหา a ของมวล m_2

$$\Sigma F = ma$$

$$T = 10(2a)$$

$$T = 20a \quad \text{--- (1)}$$

$$\Sigma F = ma$$

$$200 - 2T = 60a \quad \text{--- (2)}$$

$$200 - 2(20a) = 60a$$

$$a = 2 \text{ m/s}^2 \quad \#$$

ลองทำดู

๕ คนหรือลิงได้เชือก

- หลัก 1. ใช้สูตร $\Sigma F = ma$ แรงในแนวตั้ง คือ mg และ T
2. ถ้ามวลเคลื่อนที่ไปทางไหนด้วยความเร่งให้สมมุติว่าแรงข้างนั้นมากกว่า

แบบที่ 1 ลิงไต่เชือกขึ้นด้วยความเร่ง

$$\Sigma F = ma$$

$$T - mg = ma \quad \#$$

แบบที่ 2 ลิงไต่เชือกลงด้วยความเร่ง

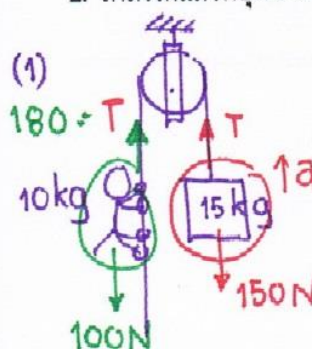

$$\Sigma F = ma$$

$$mg - T = ma \quad \#$$

Ent 39 ลิงตัวหนึ่งมีมวล 10 kg ไต่เชือกเบา ปลายข้างหนึ่งผูกมวล 15 kg จงหา

1. ลิงไต่ ขึ้น - ลง ด้วย a เท่าไร มวล 15 kg จึงเคลื่อนที่ขึ้นด้วย $a = 2 \text{ m/s}^2$
2. ถ้าลิงไต่แล้วหยุด ลิงจะเคลื่อนที่ด้วย a เท่าไร และแรงตึงเชือกขณะนั้นเป็นเท่าไร

$$\Sigma F = ma$$

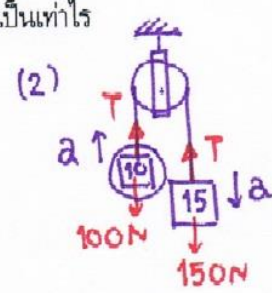
$$T - 150 = 15(2)$$

$$T = 180 \text{ N}$$

ลิงไต่ขึ้น : $\Sigma F = ma$

$$180 - 100 = 10a$$

$$a_{\text{ลิง}} = 8 \text{ m/s}^2 \quad \#$$

$$\Sigma F = ma$$

$$150 - 100 = 25a$$

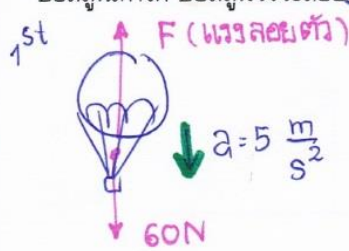
$$a = 2 \text{ m/s}^2 \quad \#$$

ลิง

$$T - 100 = 10(2)$$

$$T = 120 \text{ N} \quad \#$$

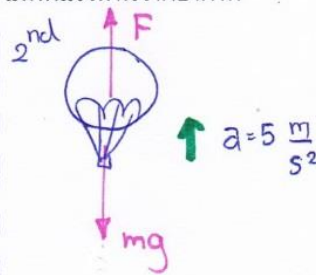
Ent 40 บอลลูนลูกหนึ่งกำลังลอยลงไปในแนวดิ่งด้วยความเร่ง 5 ms^{-2} น้ำหนักของบอลลูนรวมทั้งสิ้น 60 N จะต้องทิ้งมวลออกจากบอลลูนเท่าใด บอลลูนจึงจะลอยขึ้นด้วยความเร่ง 5 ms^{-2} ไม่คิดแรงต้านจากอากาศ

$$\Sigma F = ma$$

$$60 - F = 6(5)$$

$$F = 30 \text{ N}$$

$$\Sigma F = ma$$

$$30 - mg = m(5)$$

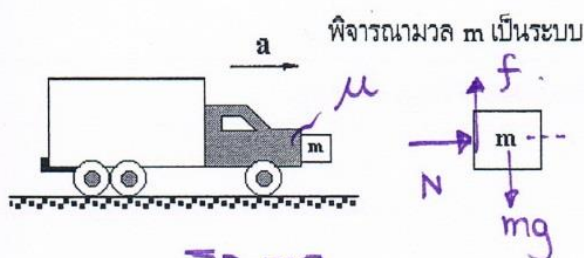
$$30 = 15m$$

$$m = 2 \text{ kg}$$

∴ โยนมวลทิ้ง = $6 - 2 = 4 \text{ kg}$ #

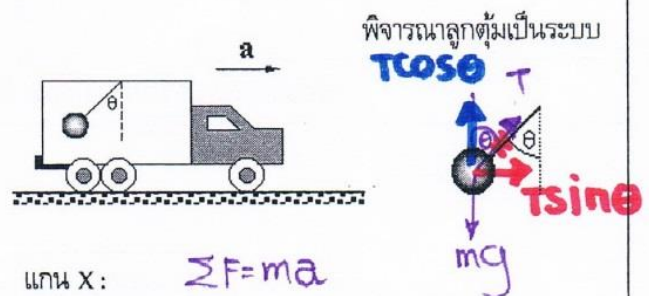
๗ ระบบวัตถุที่มีความเร่ง

- หลัก 1. ความเร่งของระบบเท่ากับความเร่งของวัตถุนั้น
2. พิจารณาแรงที่กระทำต่อระบบแล้วนำเข้าสู่สมการนิวตันตามปกติ (แกนใดไม่มีความเร่งแกนนั้นสมดุล)

แกน X: $\Sigma F = ma$
 $N = ma$ — ①

แกน Y: $\uparrow = \downarrow$
 $f = mg$ — ②
 μN

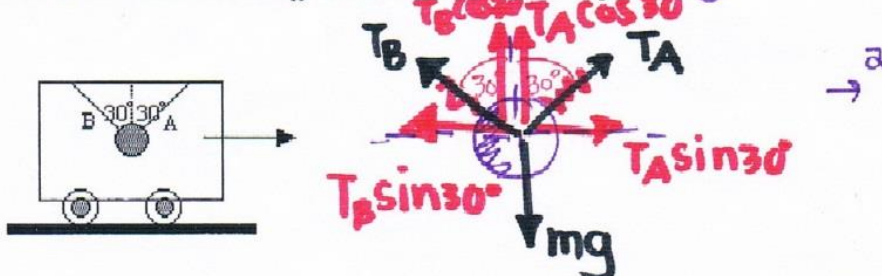

แกน X: $\Sigma F = ma$
 $T \sin \theta = ma$ — ①

แกน Y: $\uparrow = \downarrow$
 $T \cos \theta = mg$ — ②

Trick ①, $\tan \theta = \frac{a}{g} \rightarrow a = g \tan \theta$

Ent 41 จงหา a ที่ทำให้แรงตึงเชือก T_A เป็น 2 เท่าของแรงตึงเชือก T_B

$$\Sigma F = ma$$

$$2T_B \leftarrow T_A \sin 30^\circ - T_B \sin 30^\circ = ma$$

$$T_B \sin 30^\circ = ma$$
 — ①

$$\uparrow = \downarrow$$

$$2T_B$$

$$T_B \cos 30^\circ + T_A \cos 30^\circ = mg$$

$$3T_B \cos 30^\circ = mg$$
 — ②

① ; $\tan 30^\circ = \frac{ma}{mg}$

$$a = \frac{10 \times 1}{3 \times \sqrt{3}} = \frac{10\sqrt{3}}{9} \text{ m/s}^2 \#$$

Ent 42 ลิ้มอันหนึ่งเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 2 เมตร/วินาที บนลิ้มมีมวล 5 กิโลกรัมผูกด้วยเชือกเบามาก ดังรูป แรงตึงในเชือกมีค่า

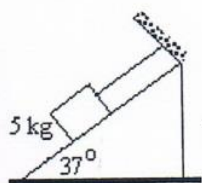
* ก็นิวตัน เมื่อถือว่าผิวสัมผัสเป็นผิวเกลี้ยง

1. 1

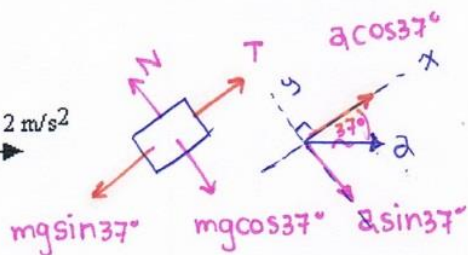
2. 34

3. 38

4. 110

$a = 2 \text{ m/s}^2$

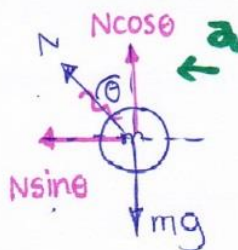
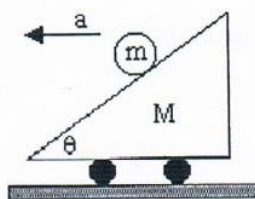
$$\sum F_x = ma_x$$

$$T - mg \sin 37^\circ = m(a \cos 37^\circ)$$

$$T - 50\left(\frac{3}{5}\right) = 5\left(2 \times \frac{4}{5}\right)$$

$$T = 38 \text{ N} \quad \#$$

Ent 43 จงหา a จากรูปที่ทำให้มวล m เกาะติดไปกับ M ได้

$$\sum F = ma$$

$$N \sin \theta = ma \quad \text{--- (1)}$$

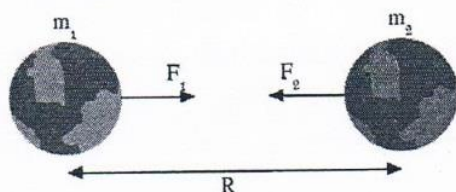
$$y: \uparrow = \downarrow$$

$$N \cos \theta = mg \quad \text{--- (2)}$$

$$\frac{(1)}{(2)}; \tan \theta = \frac{a}{g} \sim a = g \tan \theta \quad \#$$

กฎแรงดึงดูดระหว่างมวลของนิวตัน และ ความเร่งของดวงดาว

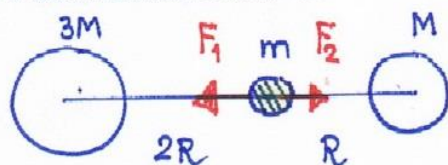
๑ กฎแรงดึงดูดระหว่างมวลนิวตัน

$$F = \frac{Gm_1m_2}{R^2}$$

เมื่อ $G =$ ค่าคงที่โน้มถ่วงสากล $= 6.67 \times 10^{-11} \text{ N} \cdot \text{m}^2/\text{kg}^2$

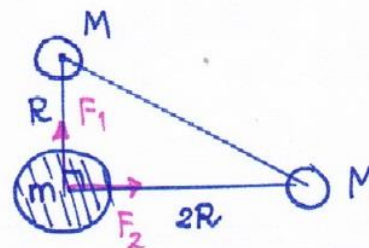
Ex จงหาค่าแรงลัพธ์ที่กระทำต่อมวล m

$$F_1 = \frac{G(3M)m}{(2R)^2} = \frac{3}{4} \frac{GMm}{R^2}$$

$$F_2 = \frac{GMm}{R^2} = 1 \frac{GMm}{R^2}$$

$$\therefore \sum F = F_2 - F_1 = \frac{1}{4} \frac{GMm}{R^2} \quad \#$$

$$F_1 = \frac{GmM}{R^2}$$

$$F_2 = \frac{GmM}{(2R)^2} = \frac{1}{4} \frac{GmM}{R^2}$$

$$\therefore \sum F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$$

$$= \frac{GmM}{R^2} \sqrt{1^2 + \left(\frac{1}{4}\right)^2}$$

$$= \frac{\sqrt{17}}{2} \frac{GmM}{R^2} \quad \#$$

๑ ความเร่งของดาวเคราะห์ดวงใด ๆ

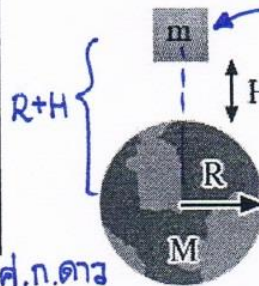
$$\text{จาก } F = \frac{Gm_1m_2}{R^2}$$

$$mg = \frac{GmM}{R^2}$$

$$g = \frac{GM}{R^2}$$

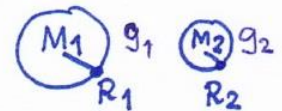
ระยะห่างจากศ.ก.ดาว

ระวัง !!! การหาค่า g ณ ความสูง H ใดๆ จากผิวดาว

จากรูป

$$g = \frac{GM}{(R+H)^2}$$

NOTE 1. ถ้าต้องการเปรียบเทียบค่า g ของดาวเคราะห์ (แบบ 2 สภาวะ) พิจารณาดังต่อไปนี้

1.1 ถ้าค่า M และ R ไม่คงที่ เราจะพบว่า $g \propto \frac{M}{R^2}$ จะได้สมการเปรียบเทียบ

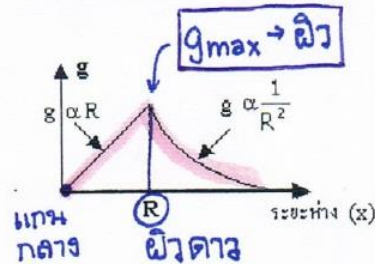
$$\frac{g_2}{g_1} = \left(\frac{M_2}{M_1} \right) \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$$

1.2 ถ้าค่า M คงที่ จะได้ว่า $g \propto \frac{1}{R^2}$ จะได้สมการเปรียบเทียบ

$$\frac{g_2}{g_1} = \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$$

2. เราจะพบว่ายิ่งห่างจากแกนกลางดาวขึ้นมากจนถึงผิวดาวค่า

$g \propto R$ แต่พอขึ้นสูงไปจากพื้นดาวมาก ๆ ค่า $g \propto \frac{1}{R^2}$

Ent 44 ถ้ามวลของดวงจันทร์เป็น $\frac{1}{80}$ ของโลก และรัศมีของโลกเป็น 2 เท่าของดวงจันทร์ ให้มวลของโลกเป็น M รัศมีของโลกเป็น R และ G เป็นค่าโน้มถ่วงสากล วัตถุที่ตกอย่างอิสระบนดวงจันทร์จะมีความเร่งเป็นเท่าไร

1. $\frac{1}{4}g$

2. $\frac{1}{5}g$

3. $\frac{1}{6}g$

4. $\frac{1}{20}g$

$g_2 = ?$
 $\frac{1}{80}M$
 $\frac{R}{2}$
 (2)

M, R
 (1)

$$\frac{g_2}{g_1} = \frac{M_2}{M_1} \cdot \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$$

$$\frac{g_2}{g} = \frac{\frac{1}{80}M}{M} \cdot \left[\frac{R}{\left(\frac{R}{2} \right)} \right]^2$$

$$g_2 = \frac{1}{20}g$$

#

Ent 45 ดวงดวงหนึ่งมีมวลเป็น 3 เท่าของมวลโลก และมีรัศมีเป็น 2 เท่าของรัศมีโลก จงหาความเร่งที่พื้นผิวดวงดาวนั้น กำหนดให้ g เป็นความเร่งที่ผิวโลก

(1) (2)
 (E) g (P) g₂
 M, R 3M, 2R

$$\frac{g_2}{g_1} = \frac{M_2}{M_1} \cdot \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$$

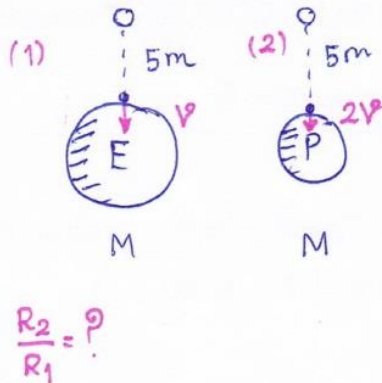
$$\frac{g_2}{g} = \frac{3M}{M} \cdot \left(\frac{R}{2R} \right)^2$$

$$\therefore g_2 = \frac{3}{4}g$$

#

Ent 46 ดาวเคราะห์ดวงหนึ่งมีมวลเท่ากับมวลของโลก ถ้าปล่อยวัตถุชิ้นหนึ่งจากที่สูง 5 เมตร บนดาวเคราะห์ดวงนี้ พบว่าความเร็วของวัตถุเมื่อตกถึงพื้นมีค่าเป็น 2 เท่าของความเร็ว เมื่อปล่อยวัตถุชิ้นนี้ให้ตกสู่พื้นโลกจากความสูงเท่ากัน จงหาว่ารัศมีของดาวเคราะห์ดวงนี้มีค่าเป็นกี่เท่าของรัศมีของโลก

1. $\frac{1}{4}$
2. $\frac{1}{2}$
3. 1
4. 2

$v^2 = u^2 + 2gh$ คิดที่ผิวดาว

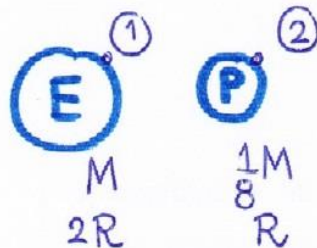
$v^2 = 0 + 2 \frac{GM}{R^2} h \rightarrow R^2 \propto \frac{1}{v^2}$

$R \propto \frac{1}{v}$

$\therefore \frac{R_2}{R_1} = \frac{v_1}{v_2} = \frac{v}{2v} = \frac{1}{2}$ #

Ent 47 นักบินอวกาศจะมีน้ำหนักที่เท่าของน้ำหนักที่ซึ่งบนโลก ถ้าอยู่บนดาวเคราะห์ที่มีรัศมีครึ่งหนึ่งของโลกและมีมวลเป็น $\frac{1}{8}$ ของมวลโลก (Ent Mar'43)

1. 0.25
2. 0.50
3. 0.75
4. 1.25

$\frac{W_2}{W_1} = \frac{g_2}{g_1} = \frac{M_2}{M_1} \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$

$= \frac{\frac{1}{8}M}{M} \cdot \left[\frac{2R}{R} \right]^2$

$= \frac{1}{2} = 0.5$ #

Memo.

กำหนด

$W_2 = 5W_1$

$(mg)_2 = 5(mg)_1$

$g_2 = 5g_1$